

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: PE-3Csp/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120451549
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Szabo
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:6120451549.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Eduardom Szabom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava, Prievozská 2, zast.: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., C. XXXX/XX, o zaplatenie 11.453,06 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 11 453,06€, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 8 891,69€ od 09.10.2020 do 16.11.2020, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 8 811,39€ od 17.11.2020 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručanou Okresnému súdu Banská Bystrica sa žalobca domáha zaplatenia sumy 11.453,06 € s príslušenstvom a náhrady trov konania. Okresný súd Banská Bystrica vo veci vydal v rámci upomínacieho konania platobný rozkaz sp. zn. 23Up/2223/2020 zo dňa 19.01.2021. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonnej lehote vecne odôvodnený odpor. Vzhľadom na súhlas žalobcu s pokračovaním konania na miestne príslušnom súde, postúpil Okresný súd Banská Bystrica vec tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Okresný súd Partizánske v spore rozhodol rozsudkom č.k. 3Csp/37/2021-228 zo dňa 20.01.2022 tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 11.453,06 € s príslušenstvom a zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Proti rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie.

3. O odvolaní rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 17CoCsp/40/2022-263 zo dňa 24.08.2023 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že v danej veci žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho argumentáciu ohľadom toho, že právny predchodca žalobcu neposudzoval jeho bonitu pri poskytovaní úveru. Nesúhlasil s aplikáciou § 7 ods. 24 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože uvedené ustanovenie bolo do právneho poriadku vložené novelou účinnou až odo dňa 01.01.2017, pričom k uzatvoreniu úverovej zmluvy došlo skôr, už dňa 08.08.2016. Mal za to, že právny predchodca žalobcu jeho bonitu riadne neposudzoval, na základe čoho nemohol byť úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch zosplatnený, preto žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia. Žalovaný bol tiež toho názoru, že úver je bezúročný a bez poplatkov s poukazom na hrubé porušenie povinnosti pri posudzovaní jeho bonity právnym predchodcom žalobcu. Odvolací súd konštatuje, že v predmetnej veci súd prvej inštancie aplikoval ust. § 7 ods. 24 zákona o spotrebiteľských úveroch retroaktívne, teda neprípustne. Je pravdou, že zmluvu o úvere uzatvoril právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa 08.08.2016 a ust. § 7 ods.

24 zákona o spotrebiteľských úveroch bolo vložené do tohto zákona až neskôr, novelou účinnou odo dňa 01.01.2017. Súd prvej inštancie preto mal aplikovať prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01.01.2017, konkrétne ust. § 25i ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého platí, že ustanoveniami tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2017 sa spravujú aj právne vzťahy upravené týmto zákonom, ktoré vznikli pred 1. januárom 2017; vznik týchto vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2017 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2016. Práve vznik úverového vzťahu, ku ktorému sa viaže posudzovanie bonity poskytovateľom úveru, sa mal riadiť predpismi účinnými do 31.12.2016. Uvedené zodpovedá aj základnej logike, podľa ktorej by nebolo opodstatnené požadovať od poskytovateľa úveru, aby v čase poskytovania úveru overoval bonitu spotrebiteľa spôsobom, ktorý zavedie zákonodarca do právneho poriadku až neskôr. Odvolací súd zároveň uvádza, že ani aplikácia ust. § 7 ods. 24 zákona o spotrebiteľských úveroch vykonaná súdom prvej inštancie by neobstála, nakoľko uvedené ustanovenie iba vylučovalo pri refinancovanom úvere (s ďalšími podmienkami stanovenými zákonom) ustanovenia odsekov 19 až 23 toho istého ustanovenia. Tie sa ale týkajú úpravy limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Nevylučujú tak posudzovanie bonity pri refinancovanom úvere podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. To napokon zodpovedá aj priamo ustanoveniu § 7 ods. 40 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého ustanoveniami odsekov 19 až 39 nie sú dotknuté ustanovenia odsekov 1, 16 až 18. Odsek 1 práve upravuje posudzovanie bonity. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné, aby súd prvej inštancie skúmal, či právny predchodca žalobcu posudzoval bonitu žalovaného pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch). Ak by túto povinnosť porušil, nemohlo dôjsť k zosplatneniu úveru (§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Uvedené by malo následne vplyv na posudzovanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu (ak by nedošlo k zosplatneniu úveru, nesvedčala by žalobcovi aktívna vecná legitímácia, pretože bankovú pohľadávku možno postúpiť iba vtedy, ak je splatná - viď § 92 ods. 8 zákona o bankách). Súd prvej inštancie však uviedol vzájomne rozporný záver, keď na jednej strane aplikoval § 7 ods. 24 zákona o spotrebiteľských úveroch (podľa ktorého zrejme mal za to, že bonitu žalovaného právny predchodca žalobcu posudzovať nemusel) a na druhej strane uviedol, že mal za „preukázané, že pôvodný veriteľ si pred poskytnutím úveru žalovanému splnil zákonnú povinnosť posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ (obe tvrdenia prezentované v bode 50. in fine napadnutého rozsudku); pričom odvolací súd vyššie konštatoval, že aplikácia ust. § 7 ods. 24 zákona o spotrebiteľských úveroch nebola správna. Preto zostalo posúdiť tvrdenie súdu prvej inštancie, že právny predchodca žalobcu riadne posudzoval bonitu žalovaného. K tomuto záveru súd prvej inštancie neuviedol konkrétnu argumentáciu. Z napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, ako sa súd vyrovnal s obranou žalovaného, ktorý namietal, že povinnosť posudzovať jeho bonitu právny predchodca žalobcu porušil. Pritom neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie mal vedomosť zo spisu, že žalovanému bolo poskytnutých 9 úverov rôznymi bankovými i nebankovými inštitúciami (č.l. 77 spisu). Na podklade tohto zistenia a po vykonanom pojednávaní súd prvej inštancie dopytoval tieto inštitúcie o poskytnutie zmluvnej dokumentácie a informácie o zisťovaní bonity v prípade týchto iných úverov (č.l. 134). Súd prvej inštancie takto získal 3 úverové zmluvy, z ktorých vyplynulo, že v roku 2015 (rok pred uzatvorením úverovej zmluvy v prejednávanej spore) deklaroval žalovaný príjem na úrovni 650 až 700 eur. V žiadosti o poskytnutie úveru (č.l. 87) žalovaný deklaroval svoj príjem na úrovni 1.600 eur, pričom zamestnávateľa deklaroval žalovaný totožného. Z uvedeného tak vyplýva, že súd prvej inštancie nevysvetlil dôvody, na základe ktorých dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu riadne posudzoval bonitu žalovaného a napadnutý rozsudok je tak nepreskúmateľný. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že aj podľa zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné, aby vynaloženie odbornej starostlivosti veriteľ hodnoverne preukázal (§ 15 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch).

4. Na pojednávaní dňa 28.11.2023 právny zástupca žalobcu uviedol, že odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať predmetný úver bola zachovaná, v rámci kontrakčného procesu nedošlo k žiadnemu porušeniu povinnosti, ktorú mu ukladalo vtedy platné a účinné znenie príslušných ustanovení zákona. Pri posudzovaní bonity žalovaného boli vzaté do úvahy všetky dostupné informácie poskytnuté práve žalovaným a to jednak jeho žiadosťou o úver, samotným čestným vyhlásením žalovaného, vrátane údajov z bankového – úverového registra, ako aj dopytom zo Sociálnej poisťovne. Pravdivosť vyššie uvedených postupov právneho predchodcu žalobcu zabezpečil už v priebehu konania a zároveň žalobca poukazuje na ust. § 7 ods. 2, v zmysle ktorého je to práve spotrebiteľ, ktorý je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé informácie, či je schopný splácať predmetný spotrebiteľský úver. Je potrebné si však uvedomiť, že pokiaľ spotrebiteľ uvádza vedome nepravdivé údaje, koná zlomyseľne s cieľom vylákať úver od veriteľa a veriteľ má

len limitované možnosti, ako overiť spotrebiteľom uvádzané skutočnosti. Poukazuje na vyjadrenie zo dňa 23.11.2021, kde uvádzal jednotlivý postup pri overovaní skúmania bonity, v zmysle ktorého došlo k riadnemu skúmaniu bonity. Záverom žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že predmetná zmluva je refinancujúcou zmluvou, teda táto zmluva vyplatila predchádzajúci úver a žalovaný z pôvodnej výšky splátky 178 € teraz bol zaviazaný platiť sumu 133,59 €, čím sa preukázateľne aj týmto spôsobom dostal do lepšej finančnej situácie. Žalobca skúmal bonitu tak, že pred poskytnutím úveru vyžadoval v žiadosti o úver jeho zamestnanie, dĺžku zamestnania, vzdelanie, náklady na bývanie, priemerný čistý mesačný príjem, ako aj celkové záväzky spotrebiteľa a rovnako aj účel, na ktorý mal byť poskytnutý predmetný úver. Zároveň žalovaný preložil čestné vyhlásenie zo dňa 26.07.2016 (ktoré vlastnoručne osvedčil svojim podpisom), informácie o jeho zamestnaní boli overené aj dopytom zo Sociálnej poisťovne, ktoré boli predložené do súdneho spisu, ako aj dopytom do spoločného bankového registra za účelom overenia existujúcich záväzkov spotrebiteľa.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, a zistil tento skutkový stav:

6. Súd sa oboznámil so Zmluvou o poistenom D. Refinanc úvere č. 067/3016/16SU zo dňa 08.08.2016 a zistil, že túto zmluvu uzatvoril pôvodný veriteľ so žalovaným. Predmetom zmluvy bol úver vo výške 9.570 €, účelom úveru: splatenie úveru žalovaného v prospech Poštová banka, a.s. so splatnosťou 25.09.2024, s mesačnými splátkami 1 - 93 vo výške 133,59 € a poslednou splátkou vo výške 133,50 €, počtom splátok 94, s fixnou výškou úrokovej sadzby vo výške 5,50% ročne, s RPMN vo výške 7,59%, s priemernou hodnotou RPMN 10,85%, s termínom konečnej splatnosti 25.06.2024 a s celkovou čiastkou, ktorú má spotrebiteľ uhradiť vo výške 12.604,90 €. V článku VIII. zmluvy o úvere je dohodnutá možnosť veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru v prípade neuhradenia peňažných záväzkov dlžníkom v lehote splatnosti.

7. Súd sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami OTP Banky Slovensko, a.s., a zistil, že sú súčasťou zmluvy. Špecifikujú zmluvné podmienky, ktoré nie sú osobitne upravené v uzavretej zmluve.

8. Súd sa oboznámil s poslednou výzvou pred zosplatením zo dňa 22.11.2017 a zistil, že pôvodný veriteľ týmto listom vyzval žalovaného na úhradu dlžných splátok vo výške 891,13 € najneskôr do 15 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Zároveň upozornil žalovaného na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v prípade neuhradenia dlžnej sumy. Výzva bola žalovanému doručená dňa 28.11.2017, o čom svedčí fotokópia doručenky.

9. Súd sa oboznámil s Vyhlásením úveru za predčasne splatný zo dňa 01.01.2018 a zistil, že pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, pričom účinnosť predčasnej splatnosti celého úveru nastáva desiaty deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Zároveň vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 9.456,16 €. Oznámenie bolo žalovanému doručené dňa 05.01.2018, o čom svedčí fotokópia doručenky.

10. Súd sa oboznámil so zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 08.10.2020 a s prílohou k tejto zmluve a zistil, že na základe tejto zmluvy pôvodný veriteľ (OTP Banka Slovensko, a.s.) postúpil pohľadávku voči žalovanému žalobcovi (EOS KSI Slovensko, s.r.o.).

11. Súd sa oboznámil s pokusom o zmier zo dňa 25.11.2020 a zistil, že žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzval týmto listom žalovaného na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 12.184,24 € najneskôr do 05.12.2020. Z podacieho hárku č. EPH219396558 vyplýva, že list bol podaný na doručovanie dňa 26.11.2020.

12. Súd sa oboznámil s prehľadom splátok a zistil, že žalovaný na predmetný úver uhradil celkovo 1.199,24 €. Do omeškania so splácaním úveru sa dostali splátkou splatnou dňa 25.03.2017.

13. Súd sa oboznámil s výplatnými páskami žalovaného a zistil, že za mesiac máj 2016 v čistom zarobil 674,35 €, za mesiac jún 2016 zarobil v čistom 656,47 € a za mesiac júl 2016 v čistom zarobil 637,94 €.

14. Súd sa oboznámil so žiadosťou o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 26.07.2016 a zistil, že žalovaný v žiadosti uviedol, že jeho mesačný príjem je vo výške 1.600 € a výška jeho mesačných splátok

na spotrebné úvery je vo výške 697 € a povolené debety vo výške 1.332 €. Z čestného vyhlásenia zo dňa 26.07.2016 podpísaného žalovaným vyplýva, že deklaruje mesačný príjem vo výške 1.600 €.

15. Súd sa oboznámil s Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 14.10.2020 a zistil, že pôvodný veriteľ týmto listom oznámil žalovanému, že pohľadávku voči nemu postúpil na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 08.10.2020 žalobcovi. Oznámenie bolo žalovanému doručené dňa 27.10.2020, o čom svedčí fotokópia doručienky.

16. Súd sa oboznámil so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere – hotovostný úver a revolvingový úver uzatvorenou dňa 24.11.2015 medzi Home Credit Slovakia, a.s. a žalovaným a zistil, že žalovaný v zmluve garantoval čistý príjem vo výške 650 € mesačne a mesačný príjem partnera/partnerky vo výške 700 €.

17. Súd sa oboznámil s výpismi z bankového registra SRBI a zistil, že tieto sú nečitateľné.

18. Súd sa oboznámil so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 1879658 uzatvorenou dňa 03.08.2015 medzi Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaným a zistil, že žalovaný v zmluve garantoval čistý príjem vo výške 700 € a mesačné výdavky vo výške 500 €.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

20. Podľa § 2 písm. a), písm. b) a písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 9 ods. 1, 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

l) výšku, počet frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

22. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

24. Podľa § 7 ods. 16 písm. a), písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretno a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

25. Podľa § 7 ods. 17 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi.

26. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

27. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. (účinnom v čase postúpenia pohľadávky), Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

31. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

32. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.“) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Podľa § 262 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
35. Súd rozhodol na pojednávaní dňa 28.11.2023 bez prítomnosti žalovaného, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručené v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Žalovaný síce dňa 23.11.2023 doručil súdu žiadosť o odročenie pojednávania, ktoré odôvodnil hľadaním si právneho zástupcu, avšak súd tejto žiadosti nevyhovel a to z dôvodu, že žalovaný nepreukázal žiadnym spôsobom skutočnosť, že by si hľadal právneho zástupcu. Žalovaný prevzal predvolanie 17.10.2023, mal dostatok času nájsť si právneho zástupcu. Žalovaným uvádzaný dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, žalovaný, ktorý navrhol odročenie pojednávania neuviedol ani telefónne číslo, ani elektronickú adresu, na ktorú ho možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jeho návrhu na odročenie pojednávania, § 183 ods. 4 CSP.
36. Súd na základe vykonaného dokazovania, po zhodnotení jeho výsledkov, dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná.
37. Súd zmluvu uzatvorenú medzi pôvodným veriteľom a žalovaným posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú medzi dodávateľom a spotrebiteľom fyzickou osobou na vopred pripravenom predtlačenom formulári.
38. Súd v prvom rade musel preskúmať aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, ktorú aj žalovaný v konaní namietal. Keďže pôvodný veriteľ je bankou, na platné postúpenie pohľadávky žalobcovi musel splniť podmienky podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Na platné postúpenie pohľadávky musia byť splnené tieto podmienky: a) splatnosť pohľadávky, ktorá je predmetom postúpenia; b) dlžníkovi bola zaslaná a doručená výzva na úhradu dlžnej časti peňažného záväzku; c) dlžník je napriek písomnej výzve nepretržite v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku dlhšie ako 90 kalendárnych dní; d) zmluva o postúpení pohľadávok musí mať písomnú formu. Pôvodný veriteľ mohol svoju pohľadávku v celom rozsahu postúpiť na žalobcu iba v prípade, ak platne pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Súd preto v prvom rade preskúmal platnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru pôvodným veriteľom.
39. Právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je dohodnuté v článku VIII. bod 2 zmluvy o úvere. Žalovaný sa do omeškania dostal splátkou splatnou dňa 25.03.2017 (vyplýva z prehľadu splátok), pričom pôvodný veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť až 20.01.2018 (10ty deň odo dňa doručenia Oznámenia o vyhlásení úveru za predčasne splatný zo dňa 01.01.2018), teda po uplynutí viac ako 3 mesiacov od splatnosti splátky na základe ktorej uplatnil svoje právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Zároveň upozornil na uplatnenie práva žalovaného výzvou zo dňa 22.11.2017, ktorá bola žalovanému doručená dňa 28.11.2017, teda viac ako 15 dní pred dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Súd konštatuje, že pôvodný veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru v súlade so zákonnými ustanoveniami.
40. Veriteľ podľa ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nemôže pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru v prípade, ak nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Veriteľ má podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.
41. Za vynaloženie odbornej starostlivosti sa podľa ustanovenia § 7 ods. 17 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi. Podľa ustanovenia § 7 ods. 20 zákona o spotrebiteľských úveroch na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: čistý príjem spotrebiteľa, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, výška splátky spotrebiteľského úveru a peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.
42. Súd má za to, že pôvodný veriteľ dodržal zákonnú povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Uvedené vyplýva jednak z predložených výplatných pásov na č.l. 78 až 79 spisu z ktorých vyplýva, že za obdobie máj až júl 2016 bola mzda žalovaného

v čistom cca 640 € mesačne. Žalovaný však v čestnom vyhlásení zo dňa 26.07.2016 garantoval mesačný príjem vo výške 1.600 €. Táto suma je uvedená aj na žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru. Obe tieto listiny sú podpísané žalovaným. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že údaje boli dopísané zamestnancom pôvodného veriteľa, túto skutočnosť nijakým spôsobom nepreukázal. Zároveň v prípade, ak s uvedenými údajmi (výškou mesačného príjmu) nesúhlasil, nemal predmetné listiny podpisovať. V čestnom vyhlásení je uvedené, že mesačný príjem pochádza z pracovnej činnosti, respektíve z iných zdrojov, ktoré sú v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. To znamená, že pôvodný veriteľ mal preukázaný príjem žalovaného z pracovnej činnosti vo výške cca 640 €. Ostatný príjem žalovaný deklaroval z tzv. „iných zdrojov“. V žiadosti o poskytnutie úveru je uvedené, že mesačné výdavky žalovaného na úvery predstavujú 697 €. Zo zmluvnej dokumentácie na č.l. 145 až 211 vyplýva, že žalovaný v zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených pred predmetnou zmluvou deklaroval mesačný príjem od 650 € do 700 €. Z troch týchto zmlúv celkovo žalovaný mesačne splácal 345,25 €. Súd vzhľadom na uvedený údaj o mesačných výdavkoch žalovaného na úvery vo výške 697 € uvedený v žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru považoval za správny. Pôvodný veriteľ podľa názoru súdu dostatočne zistil bonitu žalovaného, keď zistil, že príjem žalovaného z pracovnej činnosti je cca 650 € mesačne, pričom žalovaný v čestnom vyhlásení deklaroval výšku mesačného príjmu na úrovni 1.600 €. Žalovaný svojim podpisom ako je uvedené v žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru potvrdil pravdivosť uvedených údajov. Garantovaný mesačný príjem vo výške 1.600 € po odpočítaní mesačných nákladov na úvery vo výške 697 € by predstavoval okolo 900 € v prospech žalovaného. Tento zostatok postačuje na zabezpečenie základných životných potrieb žalovaného. Predmetný úver bol žalovanému poskytnutý na splatenie úveru od B. E., A. vo výške 10.000 €, pričom celková čiastka, ktorú mal žalovaný na tento úver uhradiť bola 19.147,73 €. V čase uzatvorenia zmluvy s pôvodným veriteľom by na úver od B. E., A. zostávalo pri riadnom splácaní splatiť 18.430 €, v prípade ak by Poštová banka, a.s. požadovala iba splatenie istiny, išlo by o sumu 7.910 €. Pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 9.570 €, teda poskytnutý úver vôbec, resp. výrazne neprevyšoval výšku refinancovaného úveru. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný sa poskytnutím refinancovaného úveru nedostal do situácie, kedy by sa zvýšili jeho mesačné výdavky na splátky úverov. Z posudzovanej zmluvy vyplýva, že refinancovanie úveru bolo dohodnuté na úver zo zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným a Poštovou bankou, a.s. č. 1561350570 zo dňa 18.09.2015 na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 10.000 €, s konečnou splatnosťou 25.09.2024 a s výškou mesačnej splátky 190 €. Žalovaný mal na základe posudzovanej zmluvy namiesto splátky vo výške 190 € splácať splátku vo výške 133,59 €. Z uvedeného vyplýva, že bonita žalovaného sa poskytnutou zmluvou dokonca zlepšila, keď sa znížili jeho mesačné náklady na splácanie úverov. Preto má súd za to, že pôvodný veriteľ dostatočne skúmal bonitu žalovaného a správne dospel k záveru, že žalovaný je schopný predmetný úver splácať tak, ako je dohodnuté v posudzovanej zmluve.

43. Súd následne preskúmal splnenie podmienok na platné postúpenie pohľadávky. Pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na zaplatenie celej nesplatennej časti úveru Oznámením o vyhlásení úveru za predčasne splatný zo dňa 01.01.2018. K postúpeniu pohľadávky došlo až zmluvou o postúpení pohľadávok uzatvorenou dňa 08.10.2020, ktorá bola uzatvorená písomnou formou, teda dlžník (žalovaný) bol nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splatením aspoň časti svojho peňažného záväzku. O postúpení pohľadávky bol žalovaný informovaný listom zo dňa 14.10.2020, ktorý bol žalovanému doručený dňa 27.10.2020. Súd teda konštatuje, že boli splnené zákonné podmienky na postúpenie pohľadávky a súd má preto aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu za preukázanú.

44. Súd zmluvu uzatvorenú medzi pôvodným veriteľom a žalovaným posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú medzi dodávateľom a spotrebiteľom fyzickou osobou na vopred pripravenom predtlačenom formulári. Predmetom zmluvy bol úver vo výške 9.570 €, účelom úveru: splatenie úveru žalovaného v prospech Poštová banka, a.s. so splatnosťou 25.09.2024, s mesačnými splátkami 1 - 93 vo výške 133,59 € a poslednou splátkou vo výške 133,50 €, počtom splátok 94, s fixnou výškou úrokovej sadzby vo výške 5,50% ročne, s RPMN vo výške 7,59%, s priemernou hodnotou RPMN 10,85%, s termínom konečnej splatnosti 25.06.2024 a s celkovou čiastkou, ktorú má spotrebiteľ uhradiť vo výške 12.604,90 €.

45. Žalovaný v konaní ďalej namietal skutočnosť, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie údaju podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže v zmluve absentuje údaj aká časť z výšky splátky ide na istinu, aká časť na úroky a aká časť na prípadné zvyšné poplatky.

46. Vzhľadom na námietku absencie údaju podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch (predtým ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch) súd konštatuje, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí – uznesenie NR SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017 konštatuje, že „eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje“. Súd sa stotožnil s právnym názorom NS SR, pričom zároveň poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, ktorý vo svojom rozhodnutí C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. v Klára Bíroová v bodoch 51 až 59 odôvodnenia konštatoval, že článok 22 ods. 1 smernice 2008/48 vylučuje implementovať smernicu do právneho systému štátu v takom smere, že by vnútroštátna úprava upravovala náležitosti spotrebiteľských zmlúv v širšom rozsahu ako smernica. Zároveň konštatoval, že amortizačná tabuľka (tabuľka v ktorej je uvedené koľko zo splátky ide na istinu, koľko na úroky a koľko na iné poplatky) podľa smernice nemusí byť súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a spotrebiteľ sa jej môže domáhať na základe žiadosti o poskytnutie takejto amortizačnej tabuľky. Aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017 vychádza z vyššie uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Súd sa stotožnil s oboma vyššie uvedenými rozhodnutiami, pričom poukazuje na právnu silu a to skutočnosť, že právo EÚ má prednosť pred vnútroštátnymi zákonmi Slovenskej republiky. V prípade posudzovania namietanej náležitosti teda smernica 2008/48 nevyžaduje, aby súčasťou zmluvy bola aj amortizačná tabuľka. Náležitosť zmluvy je splnená v prípade ak zmluva obsahuje výšku a počet splátok, čo je v tomto prípade splnené. Preto námietku žalovaného súd považoval za nedôvodnú. Súd zároveň konštatuje, že zmluva obsahuje všetky ostatné obligatórne náležitosti v prípade absencie ktorých by sa poskytnutý úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný taktiež absenciu iných náležitostí nenamietal. Preto sa predmetný úver nebude považovať za bezúročný a bez poplatkov.

47. Z predložených dôkazov nebolo sporné, že pôvodný veriteľ so žalovaným predmetnú zmluvu uzatvorili, žalovaný úver čerpal, úver riadne a včas nesplácal a došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti, čo vyplýva z predložených dôkazov zo strany žalobcu, ktoré súd považoval za nesporné. Nakoľko v konaní nebol predložený žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval, že žalovaný si svoju povinnosť vrátiť poskytnutý úver riadne a včas splnil, súd žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 11.453,06 €.

48. Vzhľadom k tomu, že je žalovaný so zaplatením dlžnej sumy v omeškaní, priznal súd žalobcovi popri istine aj zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ a to vo výške podľa § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z., pričom prihliadol na čiastočnú úhradu zo strany žalovaného vo výške 80,30 € zo dňa 16.11.2020. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 8.891,69 € od 09.10.2002 do 16.11.2020, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 8.811,39 € od 17.11.2020 do zaplatenia.

49. Podľa § 232 ods. 2, ods. 3 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

50. O splatnosti prisúdenej sumy súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP. Na určenie dlhšej ako zákonnej lehoty na plnenie súd dôvod nezistil.

51. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100%, keďže žalobca mal v spore úplný úspech.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Previdza.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.